

ρώτερον και τοῦ τέλους τοῦ 4^{ου} πρὸ Χρ. αἰῶνος. Συγχρόνως ὅμως ἀπεδείχθη, ὅτι και πρότερον ὁ χώρος ἐκεῖνος εἶχεν ὁμοίαν περίπου ὄψιν, μικροτέραν δὲ μόνον ἔκτασιν· διότι ἔσωθεν τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος και εἰς ἀπόστασιν ἑπτὰ μέτρων ἀπ' αὐτοῦ ἀνεκαλύφθησαν τὰ λείψανα ἄλλου τοίχου, ἐκ μικροτέρων λίθων ὠκοδομημένου, ὅστις ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς του φαίνεται ὅτι ἦτο ἐπίσης ἀνάλημμα πρὸς συγκράτησιν τῶν χωμάτων. Ἡ ἡλικία τοῦ ἀρχαιοτέρου τούτου ἀναλήμματος δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ ὀρισθῇ ἀκριβέστερον, σημαντικὸν ὅμως εἶναι, ὅτι καθ' ὄλην τὴν ἀνασκαφὴν οὐδὲ ἐν τεμάχιον ἀγγείου παλαιοτέρου τοῦ 5^{ου} αἰῶνος εὐρέθη.

Ἄλλη μικρὰ σκαφὴ ἐν Ἀθήναις ἐγένετο ἐν τῇ θέσει τοῦ λεγομένου ἀρχαίου βουλευτηρίου, ἐνθα τὸ 1851 εἶχεν ἀνακαλυφθῆ τεῖχος μεταγενέστερον ἐκτισμένον ἐξ ἀρχαίων ὑλικῶν. Ἡ Ἐταιρεία εἶχεν ἀπαλλοτριώσει τότε και ἀνασκάψει μέρος τοῦ χώρου, ἄλλο δὲ μέρος ἠγόρασε κατόπιν τὸ Δημόσιον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐσχάτως ἐγεννήθη φιλονεικία μετὰ τινος τῶν γειτόνων, τὸ Συμβούλιον πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἐπὶ τοῦ χώρου δικαιωμάτων τῆς Ἐταιρείας ἐπανάλαβε τὴν ἀνασκαφὴν διὰ τοῦ κ. Κουρουνιώτου και ἀνεκάλυψεν ἀρκετὸν ἀκόμη μέρος τοῦ μεταγενεστέρου τείχους, εὔρε δὲ τεμάχιά τινα ἐπιγραφῶν και γλυπτῶν, ἐν οἷς και μαρμαρίνην κεφαλὴν τοῦ τύπου τοῦ λεγομένου Ἀπόλλωνος τοῦ Ὀμφαλοῦ.

Τελευταῖον, ἐπειδὴ ὁ Ἀμερικανὸς ἀρχαιολόγος κ. Johnson εἶχε παρατηρήσει, ὅτι εἰς τινα μεταγενέστερον τοῖχον τῆς Ἀκροπόλεως ὑπῆρχον ἐντετοιχισμένοι ἐνεπίγραφοι λίθοι, ἀνέλαβεν ἡ Ἐταιρεία νὰ ἐξαίρεση πάντας τοὺς θεμελίους λίθους τοῦ τοίχου και ἔπειτα νὰ ἀνοικοδομήσῃ αὐτοὺς πάλιν. Μεταξὺ τῶν οὕτως ἐξαχθέντων λίθων εὐρέθησαν δέκα ἐνεπίγραφοι, ἐν οἷς δύο ψηφίσματα τοῦ 4^{ου} αἰῶ-

νος ἔχοντα ἱστορικὴν σπουδαιότητα, προσέτι δ' ἀνεκαλύφθη κολοβόν, ἀλλ' ἀξιολογώτατον ἄλλως ἀνάγλυφον ἀρχαϊκῆς ἐργασίας φέρον ἐπὶ ἐκατέρας τῶν πλευρῶν μορφήν Ἀθηνᾶς, ὣν ἡ ἑτέρα εἶναι περωτῆ. Ἡ ἐξαγωγή τῶν λίθων ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ τότε ἐφόρου τῆς Ἀκροπόλεως κ. Σκιᾶ.

Ἐν Πειραιεῖ παρουσιάσθησαν κατὰ τὰς ἐργασίας τῆς ἀσφαλτώσεως τῶν ὁδῶν ἐν μὲν τῇ ὁδῷ Φίλωνος λείψανα οἰκοδομῆς τῶν ἐσχάτων ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἐν δὲ τῇ λεωφόρῳ Σωκράτους ὑπόνομος καὶ παρ' αὐτὴν δεξαμενὴ ἢ τετράγωνον φρεατοειδὲς ἀνοιγμα. Ὁ κ. Ἰάκ. Δραγάτσης, ἔφορος τότε τῶν ἐν Πειραιεῖ ἀρχαιοτήτων, ὅστις ἔλαβε παρὰ τῆς Ἐταιρείας ἐντολὴν νὰ προβῆ εἰς περαιτέρω ἐρεῦνας, εὔρεν ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς πλὴν ἄλλων συντριμμάτων μαρμαρίνην κεφαλὴν Διονύσου καὶ ἀκέφαλον ἀγαλμάτιον Κυβέλης.

Ἐν Θήβαις ἀνέσκαψεν ὁ ἔφορος κ. Κεραμόπουλος μυκηναϊκοὺς τινὰς θαλαμοειδεῖς τάφους καὶ εὔρεν ἐντὸς αὐτῶν διάφορα ἐκ τῶν συνήθων κτερισμάτων, προσέτι δὲ καὶ δύο χαλκᾶς πόρπας. Ἐνὸς ἐκ τῶν τάφων αἱ παραστάδες τοῦ στομίου ἦσαν κεκονιαμέναι καὶ ἐζωγραφημέναι, ἀλλ' ἡ παράστασις ἦτο δυστυχῶς ἀδιάγνωστος.

Ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν ἀνεκαλύφθησαν, ὡς γνωστόν, πρό τινων ἐτῶν καὶ λείψανα σημαντικοῦ μυκηναϊκοῦ οἰκοδομήματος, ἴσως ἀνακτόρου, τοῦ ὁποίου ἐλάχιστον μέρος ἀνεσκάφη μέχρι τοῦδε, διότι ἐπ' αὐτοῦ εἶναι ἐκτισμένα, πλὴν ἄλλων ἰδιωτικῶν ἐργαστηρίων ἢ οἰκημάτων, καὶ τὰ κρεοπωλεῖα τοῦ δήμου. Ἐπειδὴ δὲ πέρυσιν ὁ κύριος Goekoop, ἐπιτίμιος ἡμῶν ἐταῖρος, ἐδήλωσεν εἰς τὴν Ἐταιρείαν ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ καταβάλλῃ τὴν δαπάνην οἰασδῆποτε ἀνασκαφῆς σχέσιν ἐχούσης πρὸς τὴν μυκηναϊκὴν ἐποχὴν, τὸ Συμβούλιον ἐσκέφθη νὰ διαθέσῃ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙ

Ἄνασκαφή κυρίως εἰπεῖν δὲν ἐξετελέσθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ἀλλ' ἐξηρευνήθησαν τὰ θεμέλια μεταγενεστέρου τινὸς τοίχου, ἐξαιρεθέντων κατὰ μέρη τῶν λίθων αὐτοῦ καὶ πάλιν ἐκ νέου κτισθέντων χωρὶς νὰ μετακινήθωσιν οἱ λίθοι τοῦ ὑπὲρ τὸ ἔδαφος μέρους τοῦ τοίχου τούτου. Ὁ εἰρημένος τοῖχος ὑπάρχει κατὰ τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τῆς Ἀκροπόλεως ὑπεράνω τοῦ σπηλαίου τοῦ Ὑπακράϊου Ἀπόλλωνος, ἐντὸς δὲ τῶν θεμελίων αὐτοῦ παρετηρήθη πρὸ μηνῶν τινῶν ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ ἀρχαιολόγου κ. Johnson ὅτι ὑπῆρχον ἐνεπίγραφοι λίθοι ἐνωκοδομημένοι. Ἐξαιρεθέντων κατόπιν δαπάνῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας πάντων τῶν λίθων τῶν θεμελίων τούτων, εὑρέθησαν ἐν αὐτοῖς περὶ τὰς δέκα ἐπιγραφαί, ἐν αἷς καὶ δύο ψηφίσματα τοῦ Δ' αἰῶνος ἔχοντα ὄχι μικρὰν ἱστορικὴν σπουδαιότητα, ἐκτὸς αὐτῶν δὲ καὶ ἀξιολογώτατον ἀνάγλυφον ἀρχαϊκῆς ἐργασίας φέρον ἐπὶ ἐκατέρας πλευρᾶς μορφὴν Ἀθηνᾶς ἀνῆκον δὲ εἰς θωράκιόν τι ταπεινόν. Ἡ μία τῶν δύο μορφῶν τῆς Ἀθηνᾶς φέρει πτέρυγας. Δυστυχῶς ἐλλείπουσιν αἱ κεφαλαὶ ἀμφοτέρων τῶν μορφῶν καὶ οἱ ἄκροι πόδες, ἀλλ' ὅμως καὶ πάλιν τὸ ἔργον τοῦτο διὰ τὸ σπάνιον τῆς παραστάσεως εἶνε σπουδαῖον πρόσκτημα τοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει μουσείου.

Τῆ 6 Ἰανουαρίου 1911.

Α. Ν. ΣΚΙΑΣ
